

Dosarul nr. 2ra-1280/2022
2-19130029-01-2ra-12092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, I. Cotruță, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Marian Romanaș în interesele Organizației de Creditare Nebancară „Ideea Credit” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Ideea Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Constantin Polinschii și Vladimir Vladimиртеv cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei,

împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 05 august 2019, OCN „Ideea Credit” SRL a depus cerere de chemare în judecată cu valoare redusă împotriva lui Constantin Polinschii și Vladimir Vladimиртеv cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei în sumă 31 066,64 lei, compensarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 931,99 lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1250 lei.

În motivarea acțiunii OCN „Ideea Credit” SRL a indicat că la data de 01 februarie 2018 a fost încheiat cu Constantin Polinschii contractul de împrumut cu nr.I302/02 în temeiul căruia OCN „Ideea Credit” SRL s-a obligat să-i acorde lui Constantin Polinschii un împrumut în valoare de 30000 lei pe o perioadă de 12 luni, iar Constantin Polinschii s-a obligat să restituie împrumutul cu costurile aferente în conformitate cu prevederile contractuale cu periodicitatea prevăzută în graficul de rambursare a împrumutului.

La 01 februarie 2018, în vederea garantării executării contractului de împrumut OCN „Ideea Credit” SRL a încheiat cu Vladimir Vladimиртеv contractul de fidejusiune nr. FI 302/02 prin care ultimul și-a asumat să devină fidejutor pentru Constantin

Polinschii pe contractul de împrumut nr. I 302/02 din 01 februarie 2018.

Reclamantul a indicat precum că a acordat împrumutul în termenii și în condițiile prevăzute de contract, astfel îndeplinindu-și toate obligațiunile asumate față de pârâți, cu toate acestea Constantin Polinschii și Vladimir Vladimirțev nu-și execută cu bună credință obligațiunea de restituire a împrumutului, ceea ce a generat întârzieri de plată.

Reclamantul susține că în vederea soluționării amiabile a litigiului, la 13 iunie 2019, a expediat în adresa debitorilor notificare potrivit căreia a solicitat achitarea datoriei, informând și despre consecințele ce vor surveni în cazul neonorării obligațiilor sale, notificare lăsată fără răspuns și executare, motiv pentru care s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

Prin încheierea din 13 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru fost dispusă examinarea cererii de chemare în judecată cu valoarea redusă depusă de OCN „Idea Credit” SRL împotriva lui Constantin Polinschii și Vladimir Vladimirțev cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei, compensarea cheltuielilor de judecată, în ordine generală, în procedură contencioasă.

Prin hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea.

S-a încasat în mod solidar de la Constantin Polinschii și Vladimir Vladimirțev în beneficiul OCN „Idea Credit” SRL suma de 4 812 lei cu titlu de datorie, suma de 270 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică

În rest, pretențiile formulate au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a încasat în mod solidar de la Constantin Polinschii și Vladimir Vladimirțev la bugetul de stat a cheltuielilor suportate de instanța de judecată în legătură cu soluționarea cauzei în mărime de 85,60 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 14 iulie 2021, OCN „Idea Credit” SRL a declarat apel nemotivat, iar la 02 februarie 2022 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a pretențiilor.

Prin decizia din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de OCN „Idea Credit” SRL și a fost menținută hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că în temeiul contractului de împrumut cu nr. I 302/02 din 01 februarie 2018 Constantin Polinschii a beneficiat de la OCN „Idea Credit” SRL de un împrumut în valoare totală de 30 000 lei, achitând conform acestui contract suma de 36 738 lei.

Așadar, dat fiind că OCN „Idea Credit” SRL în conținutul cererii de chemare în judecată nu a descifrat suma solicitată instanța de apel a luat în considerație informația reflectată în conținutul actului de verificare (f.d.11), din care rezultă că costul total al împrumutului acordat constituie 41 550 lei, suma datorată de Constantin Polinschii constituie 29 816,64 lei (formată din suma 16 791 lei cu titlu de datorie, suma de 12 625,64 lei cu titlu de penalitate de întârziere, suma de 400 lei cu titlu de datorie de înștiințare).

De asemenea, instanța de apel a stabilit că deși Constantin Polinschii a achitat în

temeiul contractului de împrumut cu nr. I 302/02 din 01 februarie 2018 suma de 36 738 lei, în contul achitării ratelor lunare s-a transferat doar suma de 24 759 lei, iar restul sumei de 11 779 lei a fost transferată în contul achitării penalității de întârziere, 600 lei pentru înștiințare și 200 lei pentru achitarea înștiințării, comportament abuziv al reclamantului urma a fi contracarat și nicidecum încurajat.

Prin urmare, în corespundere cu art. 373 alin.(1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel s-a pronunțat doar asupra cerințelor respinse din acțiune, asupra penalității și cheltuielilor de judecată.

În acest context, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată și abuzivă cerința privind încasarea penalității de întârziere în sumă de 12 625,64 lei (0,5 % din suma neplătită a împrumutului calculată pentru fiecare zi calendaristică de întârziere + penalitatea în mărime fixă de 1250 lei conform pct. 2.22 din contractul de împrumut) care constituie prevederi contractuale standard, fiind neîntemeiate la caz.

Respectiv a fost considerată justificată soluția instanței de fond în partea nulității clauzelor contractuale privind încasarea penalității de întârziere, inclusiv a celei în sumă fixă în sumă totală de 12 625, 64 lei, în condițiile în care sunt clauze standard. Or, în corespundere cu art. 712 alin.(1) și (2) din Cod civil, clauze contractuale standard sânt toate clauzele formulate anticipat pentru o multitudine de contracte, pe care o parte contractantă (utilizator) le prezintă celeilalte părți la încheierea contractului.

Prin prisma art. 717 alin.(1) și (2), art. 719 lit. f), art. 217 alin.(1) și art. 220 alin. (1) din Codul civil și art. 7 alin. (5) din Legea nr. 256 din 09 decembrie 2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond precum că clauzele privind încasarea penalității de întârziere și penalității în sumă fixă sunt clauze standard, dar nejustificat a dispus încasarea sumei de 4812 lei cu titlu de datorie, în condițiile în care la caz nu se atestă nici o datorie a intimatilor față de OCN „Idea Credit” SRL or, Constantin Polinschii a achitat în temeiul contractului de împrumut cu nr. I 302/02 din 01 februarie 2018 suma de 36 738 lei, iar în partea rămasă sumele pretinse sunt abuzive, nefiind negociate cu intimatul (comisioane în sumă de 10800 lei), DAE în mărime de 92,58 %, care cu mult depășește ratele rezonabile ale BNM).

Totuși, deși acțiunea depusă de OCN „Idea Credit” SRL a fost admisă parțial, în propriul apel este inadmisibilă agravarea situației, motiv pentru care instanța de apel a concluzionat în privința menținerii hotărârii primei instanțe în partea contestată. Or, potrivit art. 373 alin. (6) din Codul de procedură civilă, apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

În conformitate cu art. 94, 96 alin.(1) alin.(1¹) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe și în partea admiterii parțiale a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 500 lei, fiind o sumă reală, necesară și rezonabilă, reprezentantul reclamantului prezentând dovada suportării doar acestor cheltuieli.

La 02 septembrie 2022, avocatul Marian Romanăș în interesele OCN „Idea Credit” SRL a declarat recurs împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în

partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii integral.

În motivarea recursului, recurentul și-a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel reiterând circumstanțele de fapt și de drept din acțiune și cererea de apel.

Suplimentar, recurentul a invocat că instanțele de judecată în mod eronat au aplicat (deși nu trebuiau să fie aplicate) dispozițiile art. art. 217, 220, 717 și 719 lit. f) din Codul civil (în redacția anterioară punerii în aplicare a Legii nr. 133 din 15 noiembrie 2018), coroborate cu dispozițiile art. 5 din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori și, pe cale de consecință, în mod ilegal au constatat nulitatea absolută a clauzelor inserate la pct. 2.19, 2.20 și 2.22 ale contractului de împrumut și pct. 4 al contractului de fidejusiune, micșorând pretențiile OCN „Idea Credit” SRL cu suma de 25 004,64 lei (reprezentând penalități de întârziere).

De asemenea, instanțele de judecată în mod nejustificat au constatat că clauzele inserate la pct. 2.19, 2.20 și 2.22 din contractul de împrumut și pct. 4 din contractul de fidejusiune sunt abuzive pentru motivul necomunicării informațiilor precontractuale către intimați. Dimpotrivă, OCN „Idea Credit” SRL a anexat la materialele cauzei cererile de finanțare a persoanei fizice completate și semnate de Constantin Polinschii și Vladimir Vladimirțev până la semnarea contractului de împrumut și contractului de fidejusiune, iar acest fapt atestă familiarizarea de către Constantin Polinschii și Vladimir Vladimirțev cu conținutul informațiilor precontractuale. În plus, informațiile precontractuale au caracter public, fiind publicate pe portalul OCN „Idea Credit” SRL.

Recurentul consideră că, constatând ilegal nulitatea clauzelor inserate la pct. 2.19, 2.20 și 2.22 din contractul de împrumut și pct. 4 din contractul de fidejusiune, instanțele de judecată în mod nejustificat au ignorat principiul libertății contractuale și în consecință drepturile și interesele legitime ale OCN „Idea Credit” SRL, anulând integral clauzele contractuale care reglementau penalitățile de întârziere, instanțele de judecată practic au privat recurentul de dreptul de a beneficia de garanțiile de executare a obligațiilor de către celelalte părți contractante, una din care este clauza penală, reglementată de art. art. 624 - 630 din Codul civil. Aceste dispoziții legale trebuiau să fie aplicate, dar nu au fost aplicate de către instanțele de judecată.

În opinia recurentului instanțele de judecată ar fi avut dreptul de a reduce clauza penală în temeiul art. 630 alin. (1) din Codul civil (în redacția anterioară punerii în aplicare a Legii nr. 133/15.11.2018) în mod excepțional, în situația în care ar fi considerat această penalitate ca fiind disproporționat de mare. Totodată, potrivit art.630 alin. (2) din Codul civil nu se admite reducerea penalității în cazul în care aceasta a fost plătită. Contrar acestor prevederi legale, instanțele de judecată au privat OCN „Idea Credit” SRL de dreptul de a încasa atât penalitatea restantă (în mărime de 12 625,64 lei), cât și cea efectiv achitată de intimați, redirecționând această sumă la stingerea obligațiilor pecuniare principale.

La fel recurentul a criticat soluția instanțelor de judecată referitor la încasarea parțială a cheltuielilor de asistență juridică or, onorariul avocatului a fost probat documentar și se încadrează în limita caracterului real, necesar și rezonabil în sensul art. 96 din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 24 mai 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 04 iulie 2022, prin

intermediul poștei electronice (f.d. 112).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că avocatul Marian Romanăș în interesele OCN „Idea Credit” SRL, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 02 septembrie 2022 împotriva deciziei 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 12 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către avocatul Marian Romanăș în interesele OCN „Idea Credit” SRL cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că

instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Marian Romanăș în interesele OCN „Idea Credit” SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Marian Romanăș în interesele Organizației de Creditare Nebancară „Idea Credit” Societate cu Răspundere Limitată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh